

Česká republika

Česká školní inspekce

Liberecký inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola a Mateřská škola Mimoň, Mírová 81

Adresa: Mírová 81, 471 24 Mimoň

Identifikátor školy: 600 074 935

Termín konání orientační inspekce: 4. - 6. listopadu 2002

Čj.:	081 261/02-5076
Signatura:	oh1zw115

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola a Mateřská škola Mimoň, Mírová 81 byla založena městem Mimoň jako příspěvková organizace zřizovací listinou na dobu neurčitou na základě usnesení Zastupitelstva města Mimoň č. 252/97 dne 30. června 1997, s účinností od 1. července 1997 (adresa zřizovatele: Mírová 120, 471 24 Mimoň). Původně pouze základní škola byla k 1. září 1995 rozšířena o mateřskou školu a od 1. září 2000 se její součástí stala i mateřská škola v Nádražní ulici.

Příspěvková organizace sdružuje základní školu (ZŠ), mateřskou školu (MŠ), školní družinu (ŠD) a školní jídelnu (ŠJ).

Nemovitý a movitý majetek vymezený k vlastnímu užívání příspěvkové organizace zůstává ve vlastnictví zřizovatele.

Příspěvková organizace má kromě hlavního objektu v Mírové ulici 81 k dispozici dvě odloučená pracoviště v Nádražní ulici 170 (mateřská škola) a v Komenského ulici 101 (některé třídy prvního stupně základní školy a mateřská škola).

Kapacita základní školy uvedená v poslední změně rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení (dále pouze rozhodnutí) je 700 žáků, mateřské školy 104 dětí a školní družiny 120 žáků.

Ve školním roce 2002/2003 má organizace podle výkazů o mateřské škole a základní škole 23 tříd základní školy s 504 žáky (13 tříd na 1. stupni a 10 tříd na 2. stupni), 5 tříd mateřské školy (z toho 1 třída specializovaná) se 102 dětmi a 4 oddělení školní družiny se 103 žáky. Ve skutečnosti má mateřská škola pouze 4 třídy (podrobně v kapitole "Další zjištění").

V posledních letech se škola potýká s velmi vysokou fluktuací žáků (opakované odhlašování a přihlašování), ale i s vysokou neomluvenou absencí u žáků z rodin, které žádaly o azyl v zahraničí a postupně se do republiky vracely. V těchto případech je vzhledem k vysoké absenci velmi častý neprospěch. Objevují se i případy, kdy zákonní zástupci nejsou schopni doložit, kterou školu žák navštěvoval v předchozím období a kolik let povinné školní docházky má splněno.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy v mateřské a základní škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy v mateřské škole a ve sledovaných předmětech základní školy (matematika, zeměpis, chemie, přírodopis a přírodověda) vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v mateřské škole a ve sledovaných předmětech základní školy.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Pedagogickou činnost zajišťuje osm odborně a pedagogicky způsobilých učitelek, pracujících na plný úvazek. Kromě čerstvé absolventky, která nastoupila k 1. říjnu 2002, mají všechny

mnohaletou praxi. Začínající učitelce metodicky pomáhá její kolegyně ve třídě. Dvě učitelky absolvovaly logopedický kurs a jedna kurs speciální pedagogiky. V obou budovách jsou určeny „vedoucí učitelky“, které odpovídají za provoz, provádějí kontrolní a hospitační činnost, zajišťují styk s rodiči i veřejností. Tyto kompetence jim nebyly ředitelkou školy předány formálně ani v písemné podobě.

V organizační struktuře mateřské školy přetrvává forma dvou původních, oddělených mateřských škol. V každé budově je částečně jiný systém a organizace provozu, pracuje se podle vlastního programu výchovně-vzdělávací práce. Vzájemná spolupráce není realizována v žádné oblasti. Pro celou organizaci je obecně platný provozní řád. Ostatní řády platí pro jednotlivé budovy, ne vždy je z obsahu zřejmé, komu jsou určeny. Vnitřní informační systém je založen na osobním jednání. Pravidla předávání informací v rámci celé organizace nejsou jasně stanovena, někteří ze zaměstnanců mají pocit, že nejsou informováni včas a v dostatečné míře. V obou budovách je zajištěna dobrá informovanost rodičů prostřednictvím jejich denního setkávání s učitelkami, využitím nástěnek, plakátů i účastí na společných akcích rodičů a školy (např. křeslo pro hosty z řad rodičů). Škola také pravidelně spolupracuje s odbornými pracovišti (speciálně pedagogické centrum Liberec, speciálně pedagogické centrum Jablonec nad Nisou) a logopedickou poradnou. Ve třídách v Nádražní ulici provádějí logopedickou péči dvě učitelky pod vedením klinického logopeda, v Komenského ulici zajišťuje nápravu pravidelně dvakrát týdně učitelka základní školy - speciální pedagog. Denní dobrou spolupráci se základní školou mají třídy ve společné budově. Děti se setkávají se žáky i učitelkami, spolupodílejí se na různých akcích. Důvěrná znalost prostředí se promítá v bezproblémovém přechodu k povinné školní docházce. Všechny třídy mateřské školy využívají zpravidla jednou týdně školní tělocvičnu. Veřejnost činnost mateřské školy poznává na výstavách výtvarných prací a vystoupeních dětí při vítání občánků.

Provoz MŠ je ve třídách v Nádražní ulici od 6:00 do 16:00 a v Komenského ulici od 6:15 do 16:00 hodin. Stravování je zajištěno školní jídelnou provozovanou v budově ZŠ Mírová ulice a je do MŠ dováženo. Svačiny se připravují v přípravných kuchyňkách v obou budovách.

Personální podmínky umožňují realizaci výchovně-vzdělávacích programů mateřské školy. Ve třídách v Nádražní ulici nedostatečný počet učitelek omezuje poskytování individuální péče integrovaným dětem. Vzhledem k této skutečnosti hodnotí Česká školní inspekce (ČŠI) celkově personální podmínky jako průměrné.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Mateřská škola působí ve dvou objektech. Třídy v Komenského ulici jsou na opačných stranách budovy. Prostory pro mladší děti tvoří šatna dětí s odděleným místem využívaným jako sklad, prádelna a šatna zaměstnanců, třída, jídelna s přípravnou kuchyňkou, ložnice a hygienické zařízení. Velmi malá třída omezuje spontánní pohybové činnosti dětí. Starší děti v opačné části budovy užívají šatnu, třídu, hernu společnou s ložnicí a velmi malé hygienické zázemí. Další místnost slouží jako šatna zaměstnanců, kancelář a sklad. Na svačiny a oběd přecházejí přes celou budovu do jídelny ke třídě malých dětí, což nepříznivě ovlivňuje průběh her a činností. Uspořádáním nábytku se učitelky snaží o maximálně funkční využití omezených prostor. Starší úložný nábytek s uzavřenými skříňkami nepodněcuje děti ke spontánnímu výběru hraček a pomůcek. Úprava a výzdoba všech místností působí kultivovaně. Vybavení zahrady je minimální (domečky na zahradní hračky a jedno pískoviště). Nově zakoupená průlezka není zatím nainstalována.

Budova v Nádražní ulici byla původně určena pro jesle. Od roku 1991 v ní působí mateřská škola. Obě třídy jsou poměrně malé, každá má vlastní hygienické zázemí. Ložnice je společná. Uzavřený úložný nábytek znesnadňuje dětem volný výběr hraček. Velikost nových židliček nevyhovuje vzrůstu všech dětí. Učitelky se snaží i v omezeném prostoru vytvořit uspořádáním nábytku inspirující koutky pro hry a výtvarnými pracemi dětí zútulnit prostředí. Zahrada je přirozeně zastíněna vzrostlými stromy, kovové vybavení nepůsobí podnětně.

Děti a učitelky mají ve všech třídách k dispozici dostatek hraček, pomůcek a didaktické techniky. Knihovny jsou velmi dobře vybaveny dětskou literaturou, méně jsou zastoupeny novější odborné publikace.

Opatření, navrhovaná ke zlepšení prostorových podmínek zvláště ve třídách v Komenského ulici, jsou zpracovávána již více let, jejich uskutečnění však není v dohledné době reálné. V době inspekce probíhala havarijní oprava střechy budovy v Nádražní ulici.

Úroveň materiálně-technických podmínek nepodporuje efektivní realizaci výchovně-vzdělávacích programů. Především velikost místností vzhledem k aktuálnímu stavu zapsaných a průměrně docházejících dětí nepříznivě ovlivňovala a omezovala jejich činnost. Celkově jsou materiálně-technické podmínky hodnoceny jako pouze vyhovující.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Realizace výchovně-vzdělávacího programu mateřské školy

Mateřská škola není chápána a pocíťována jako jedno zařízení, přetrvává rozdělení podle původních škol v jednotlivých budovách. Každá má zpracován vlastní školní program. Základním východiskem obou je Rámcový program pro mateřské školy, který je zpracován vzhledem k odlišným podmínkám, zaběhlým způsobům práce i složení docházejících dětí. V krátkodobých plánech chybí výraznější diferenciací úkolů s přihlédnutím k věku dětí.

Realizace výchovně-vzdělávacího programu mateřské školy odpovídá obecným cílům předškolní výchovy.

Sledovaná povinná dokumentace je vedena pečlivě, průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

V obou částech mateřské školy probíhá hodnocení naplňování stanovených výchovně-vzdělávacích cílů společnými týdenními diskusemi, pravidelným vyhodnocováním realizovaných tematických celků, při přípravě obsahu dalších témat, případně každé čtvrtletí a se závěrem školního roku. Zpětnovazební poznatky jsou využívány při dalším plánování.

Systém kontroly naplňování výchovně-vzdělávacích cílů a analýza výsledků jsou účinné.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole

Spontánní činnosti

Průběh sledovaných spontánních činností ve dvou třídách v době ranních her byl nepříznivě ovlivňován především malým prostorem. Děti si vzájemně narušovaly místo pro hru, zvýšená hladina hluku vedla i ke zvyšování hlasu učitelky. Vlastní účastí, přípravou a nabídkou vhodných pomůcek, oceňováním tolerantního jednání a výsledků dětí se učitelky snažily hry rozvíjet. Vzájemné vztahy byly přátelské, drobné konflikty řešily učitelky. Jejich přístup měl charakter rodičovské autority. Všechny děti si volně vybíraly činnost nebo hru. Přes pečlivou

přípravu učitelek a jejich pohotové využívání vzniklých situací nebyly vytvořeny dobré podmínky pro podporu osobnostního rozvoje, především integrovaných dětí. ČŠI nezaznamenala využití metod aktivního učení. Spontánní činnosti byly časově vymezeny.

Spontánní a individuální řízené činnosti

V jedné ze tříd se ranní volné spontánní činnosti prolínaly s individuální řízenou činností, kterou si děti vybíraly z cíleně připravené nabídky k probíhajícímu tématu. Motivující bylo celé prostředí třídy i nabízené aktivity. Velmi emotivní mimika, gesta i řeč učitelky přispívaly k rozvoji představivosti a fantazie dětí, k jejich aktivitě a citovému zaujetí vybranými činnostmi. Partnerský přístup učitelky, její ochota a vstřícnost příznivě ovlivňovaly atmosféru ve třídě, bohatou a bezprostřední komunikaci.

Volba tématu a dobrá příprava se projevy v aktivitě a seberealizaci všech dětí. Byly využity metody experimentu, objevování a manipulace vedoucí k trvalým poznatkům dětí.

Řízené činnosti

Řízená činnost vycházela z plánovaných cílů, učitelky měly práci promyšlenou včetně písemné přípravy a různých pomůcek (obrázky, hry, literární texty, pracovní listy). Ve všech realizovaných činnostech (popis obrázku, rozhovor, poslech četby, pracovní listy na procvičení grafomotoriky a další) převažovala tradiční frontální organizace. ČŠI nezaznamenala diferenciaci práce, přístup k dětem podle věku, ani odlišnou činnost s integrovanými dětmi. Motivačně působila výzdoba tříd a připravený obrazový materiál k tématům navazujícím na přímou zkušenost dětí. Motivace byla účinná v úvodu, v průběhu činností se zájem a soustředění dětí snižovaly. Frontální způsob práce vedl k její nepřiměřené délce, menší možnosti aktivní účasti dětí, převaze verbálního projevu učitelek. Jejich vystupování bylo dominující, role dětí pasivnější. Učitelky posilovaly sebedůvěru dětí konkrétním oceňováním jejich pokroků a úspěšnosti.

Další frontálně řízená činnost (prohlídka půdy a sklepa budovy, stezka odvahy) vycházela z velmi účinné motivace, navazovala na spontánní a individuální činnosti v ranních hrách. K efektivitě práce přispěla promyšlená příprava v rámci aktuálního tématu a schopnost učitelky pracovat s emocemi dětí. Použitá metoda aktivní účasti a zkoumání dětí aktivizovala, zvyšovala výrazně jejich sebedůvěru a samostatnost. Učitelka byla prostředníkem a potřebnou oporou. Děti o svých poznacích a prožitcích živě komunikovaly, učitelka jejich sdělení rozvíjela a zpřesňovala otevřenými otázkami.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Pohybové dovednosti odpovídaly věku dětí. Všechny učitelky rozvíjely drobnou motoriku nabídkou nejrůznějších manipulačních činností, využíváním pracovních listů.

Sebeobslužné dovednosti jsou na dobré úrovni, mladší děti vyžadují pomoc při oblékání a obouvání.

Ke zdvořilostním návykům jsou děti vedeny především vzorem učitelek, které je ve svých slovních projevech i jednání cíleně zdůrazňují. Učitelky si všímají a oceňují vzájemnou pomoc a spolupráci dětí.

Úroveň jazykových schopností je odlišná, souvisí především s rodinným prostředím. Více dětí má vady řeči. Pro jejich nápravu vytváří škola dobré podmínky.

Použité formy a metody práce nebyly ve všech případech směřovány k samostatnosti dětí.

Schopnost spolupráce ČŠI zaznamenala ve hrách a činnostech starších dětí.

Děti mají dobré poznatky o okolním světě, jejich dovednosti odpovídají věku.

Ve výtvarných činnostech i rozhovorech motivovaných tématem se projevuje velká míra představivosti a fantazie dětí.

Hodnocení výchovně-vzdělávací činnosti se pohybovalo od vynikajícího až k průměrnému. Celkově je úroveň výchovně-vzdělávací činnosti mateřské školy hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY V ZÁKLADNÍ ŠKOLE VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM
--

Ředitelka školy předložila jmenování do funkce vydané Školským úřadem v České Lípě dne 19. ledna 1994, s účinností od 1. února 1994, nové jmenování do funkce ze dne 25. srpna 1995, s účinností od 1. září 1995 a potvrzení ve funkci ředitelky školy ze dne 22. března 1999.

Ve školním roce 2002/2003 pracuje v základní škole celkem 35 pedagogických pracovníků, z toho 18 pedagogů na 2. stupni, 13 pedagogů na 1. stupni a 4 vychovatelky. Čtyři učitelé z 1. stupně působí i na 2. stupni ZŠ. Dvě vychovatelky vyučují na vedlejší pracovní poměr na 1. stupni. Dva pedagogové na 2. stupni, kteří nesplňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, studují. Další dva nemají pedagogickou způsobilost. Na 1. stupni je z celkového počtu 13 pedagogů, včetně dvou vyučujících vychovatelek, 9 nekvalifikovaných, dvě pracovnice studují. Ve školní družině nesplňuje kvalifikační předpoklady jedna vychovatelka. Výuku přírodopisu zajišťují čtyři učitelky, dvě jsou pedagogicky způsobilé a dvě nekvalifikované. Ze dvou vyučujících chemie jedna splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, druhá sice ne, ale dokončuje studium pedagogické fakulty příslušného zaměření. Matematika na 2. stupni je ve všech třídách vyučována kvalifikovaně. Z 18 hodin zeměpisu 14 vyučuje učitelka s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí, zbývající hodiny jsou odučeny učitelem, který dokončuje studium pedagogické fakulty. Začínající pedagogové mají stanoveny uvádějící učitele. Přidělení některých předmětů není z pohledu odborné a pedagogické způsobilosti optimální. 12 hodin českého jazyka vyučuje na 2. stupni učitelka se způsobilostí pro 1. stupeň, zatímco třídní učitelkou v nově vzniklé čtvrté třídě je kvalifikovaná vyučující českého jazyka bez zkušeností z 1. stupně. Doklady o dosaženém vzdělání a podpisem stvrzené náplně práce škola ukládá v osobních složkách zaměstnanců. Vedení školy usiluje o zlepšení kvalifikovanosti pedagogického sboru podporou studia u stávajících zaměstnanců, zadává inzeráty v celostátních novinách a přímo na pedagogických fakultách.

Škola nemá ustanoveny předmětové komise, ale ČŠI zaznamenala neformální spolupráci vyučujících stejných a příbuzných předmětů. Na 1. stupni pracuje metodické sdružení, které koordinuje obsah a rozsah výuky, používané učebnice, podobu časově tematických plánů, používané učební pomůcky. Jeho členky konzultují i výchovné a vzdělávací problémy. Nadprůměrnou úroveň má činnost výchovné poradkyně, která má promyšlený a úspěšně realizovaný systém v péči o žáky s diagnostikovanými poruchami učení a chování, v oblasti volby povolání a v individuální pomoci žákům s výchovnými a vzdělávacími problémy. Ve škole pracuje 12 skupin dyslektického nácviku, které vedou proškolení pedagogové. U dvou tělesně postižených žáků škola spolupracuje se speciálním pedagogickým centrem. Činnost školy vychází z podrobně zpracovaného ročního plánu, který ve členění do měsíců podchycuje nejdůležitější školní i mimoškolní úkoly. Při kontrole provozu školy, vedení povinné dokumentace, plnění učebních osnov, ekonomiky a výchovně-vzdělávacího procesu ředitelka vychází z ročního plánu kontrolní činnosti, který zahrnuje všechny součásti školy a je každoročně upravován podle poznatků a závěrů, případně přijatých opatření, za předcházející

období. Vedoucí pracovnice provádějí i průběžnou kontrolu podle aktuální situace v chodu školy. Vzhledem k dlouhodobé absenci zástupkyně ředitelky není tento plán realizován v plném rozsahu. Z předložených hospitačních záznamů z minulého školního roku vyplývá, že učitelé jsou se základními poznatky a doporučeními ze sledovaných hodin seznamováni, což stvrzují podpisem. Pohospitační pohovor se začínajícím učitelem zeměpisu z hodiny navštívené společně s inspektorem byl ředitelkou školy veden velmi dobře a taktně.

Strukturu školy, systém podřízenosti a nadřízenosti a způsob zabezpečení provozu upravuje organizační řád. Přestože jsou do něj začleněny všechny součásti školy, ve vlastním chodu organizace se projevují určité problémy v integraci mateřské školy (viz personální podmínky v MŠ). Kompetence a povinnosti pracovníků základní školy jsou jednoznačně stanoveny. Vnitřní i vnější informační systém vyhovuje podmínkám a velikosti školy. Rodiče jsou o prospěchu a chování svých dětí informováni během třídních schůzek třikrát do roka, po dohodě mohou navštívit učitele i vedení školy kdykoliv. Při výrazném zhoršení prospěchu, případně při vážných kázeňských problémech, jsou zákonní zástupci kontaktováni okamžitě. Pro žáky je závazný striktně vyznívající školní řád, ve kterém převažují nad právy příkazy a zákazy. Ředitelka školy velmi kladně hodnotí spolupráci se zřizovatelem, který v minulých letech vynaložil velké finanční prostředky na zlepšení technického stavu všech budov a pomáhá i při řešení personálních problémů (poskytnutí bytů novým pedagogům).

Personální podmínky výchovy a vzdělávání v základní škole mají průměrnou úroveň, pozitiva a negativa jsou téměř v rovnováze.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE SLEDOVANÝCH PŘEDMĚTECH ZÁKLADNÍ ŠKOLY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Základní škola působí ve dvou blízkých budovách, které zřizovatel průběžně udržuje a částečně rekonstruuje. V objektu v Komenského ulici je většina tříd prvního stupně, školní družina, tělocvična, knihovna a zázemí pro pedagogy. V budově v Mírové ulici sídlí vedení školy a jsou zde všechny třídy 2. stupně, některé třídy prvního stupně, školní kuchyň, jídelna, dílna, knihovna, tělocvična, odborné učebny (chemie, fyzika, výpočetní technika, hudebna, cvičná kuchyň), kabinety a prostory pro učitele. Starý žakovský nábytek je částečně renovovaný, připravuje se jeho postupná obnova.

Třídy 1. stupně jsou esteticky upravené, útulné, pěkně vyzdobené. Podnětně působí řada výukových a motivačních materiálů. Vybavení kabinetu 1. stupně umožňuje plnit požadavky učebních osnov. Používané učebnice jsou schválené pro 1. stupeň ZŠ. Žáky prvního ročníku škola vybavuje povinnými základními školními potřebami.

Pro výuku přírodopisu je vhodně upravena a vybavena jedna kmenová učebna. Chemie se vyučuje ve specializované odborné učebně, kde však kamenná podlaha zhoršuje psychohygienické podmínky. Umístění demonstračního stolu ve stejné výši jako jsou žakovské lavice komplikuje žákům z některých pracovních míst sledování pokusů. Provoz a bezpečnostní pravidla v učebně chemie upravuje řád učebny. Vyučující dodržují bezpečnostní pravidla, chemikálie mají označeny v souladu se zákonem o chemických látkách. Specializovaná učebna zeměpisu není ve škole zřízena, vyučuje se v kmenové třídě, která je zčásti vyzdobena pomůckami a obrazovým materiálem pro tento předmět. Materiální a technické zázemí pro výuku matematiky, zeměpisu a přírodovědných předmětů má standardní úroveň. Množství a kvalita učebních pomůcek umožňují splnění požadavků

učebních osnov. Vybavení učebnicemi, matematickými sbírkami, tabulkami a školními atlasy vyhovuje potřebám výuky.

Učební pomůcky, učebnice a didaktická technika jsou využívány účelně a efektivně.

Materiálně-technické podmínky jsou ve sledovaných předmětech základní školy průměrné.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY V ZÁKLADNÍ ŠKOLE

Realizace vzdělávacího programu Základní škola

Vzdělávací program Základní škola je realizován v souladu se zařazením do sítě škol.

Rozpracovaný učební plán pro školní rok 2002/2003 koresponduje se zvoleným vzdělávacím programem. Hodinové dotace v předmětech i ročnících odpovídají předepsanému učebnímu plánu.

Výuka je v souladu s učebním plánem zvoleného vzdělávacího programu.

Vedená povinná dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Způsob kontroly učebních plánů a osnov je účinný.

Průběh a výsledky vzdělávání v přírodovědných předmětech (přírodověda, přírodopis, chemie)

ČŠI hospitovala ve třech hodinách přírodovědy, čtyřech hodinách přírodopisu a dvou hodinách chemie. Z devíti navštívených vyučovacích jednotek byly pouze dvě odučeny pedagogy s úplnou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Nízká kvalifikovanost výuky se zásadním způsobem negativně neprojevila, protože dvě ze tří učitelek bez odborné a pedagogické způsobilosti dokončují studium vysoké pedagogické školy příslušného zaměření. ČŠI zaznamenala pouze drobné odborné nepřesnosti a určitou nejistotu vyučujících při doplňkových otázkách žáků.

Při plánování výuky učitelé vycházejí z časově tematických plánů, které zpracovávají na základě platných učebních osnov. Ve sledovaných předmětech jsou plány velmi dobrým neformálním pracovním materiálem. V přírodopisu vyučující dokonce přesně specifikovali kromě vzdělávacích cílů i cíle výchovné, nechybí začlenění problematiky ochrany člověka za mimořádných situací. Během inspekce ČŠI nezjistila neplnění učebních osnov.

Učitelé byli na všechny hospitované hodiny velmi dobře připraveni, měli promyšlenou obsahovou i organizační složku výuky. U některých se menší pedagogická zkušenost projevila méně citlivou reakcí na aktuální situaci ve třídě.

Vyučování probíhalo většinou v kmenových učebnách, které na 1. stupni působí velmi podnětně, žáci mají k dispozici celou řadu motivačních a výukových materiálů. Poloodbornou učebnu přírodopisu využívá pouze jedna učitelka. Výuka chemie se realizuje výhradně v odborné učebně. Světelné a tepelné podmínky v hospitovaných hodinách byly subjektivně velmi dobré, ojedinelé učitelé opomíjeli větrání.

Navštívené hodiny přírodovědy, přírodopisu a chemie měly stavbu odpovídající charakteru stanovených výchovných a vzdělávacích cílů. V úvodu vyučovacích jednotek většina pedagogů

žákům sdělila téma hodiny, někteří i konkretizovali cíle vyučovacího procesu. Opakování předchozího učiva bylo uskutečněno většinou společně, minimálně se hodnotilo a klasifikovalo. Učitelé přizpůsobovali tempo výuky věku a schopnostem žáků, snažili se o jejich spoluúčast na výkladu a dostatečnou názornost. Zařazovali vhodnou motivaci, příklady z běžného života, mezipředmětové vztahy i aktuálními ekologická témata. Postavení pedagogů však bylo často příliš dominantní, chyběl větší prostor pro aktivní činnosti a kooperaci žáků, téměř vůbec se nediferenciovalo a učivo se málo upevňovalo. V některých hodinách žáci kromě učebnic pracovali i s dalšími zdroji informací (namnožené texty, odborné publikace).

Vyučování probíhalo v příjemné pracovní atmosféře, žáci většinou respektovali dohodnutá pravidla, pouze ojediněle se objevily projevy nekázně. Vyjadřování pedagogů je převážně velmi dobré, někteří mladší učitelé však příliš často zařazují prvky nespisovného jazyka.

Poznámky v sešitech žáků mají průměrnou úroveň, učitelé je kontrolují. Ve škole se realizují laboratorní práce v rozsahu doporučeném učebními osnovami.

Celkově ve výuce přírodovědných předmětů převažují pozitiva. ČŠI hodnotí průběh a výsledky vzdělávání v přírodovědě, přírodopisu a chemii jako spíše nadprůměrné.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice a zeměpisu

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání v matematice vychází z pěti hospitací na 1. stupni (z toho tři hodiny u nekvalifikovaných pedagogů) a dvou na 2. stupni u vyučujících odborně i pedagogicky způsobilých. Učitelka matematiky v šestých třídách nebyla v době konání orientační inspekce přítomna. Částečná nekvalifikovanost výuky na 1. stupni neměla na její kvalitu negativní vliv. Hodnocení v zeměpise vychází ze dvou hospitací u vyučující s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí a jedné u začínajícího učitele bez dokončené kvalifikace. Minimální praxe se zčásti projevila v organizaci výuky.

Ve většině zhlédnutých hodin byla uplatňována vstupní motivace, v průběhu hodin byli žáci motivováni na základě principu smyslu a významu učiva, jeho aktualizací, zčásti zařazováním soutěží, her a zajímavých úloh, pochvalou i oceněním výsledků práce. Převládalo pozitivní hodnocení žáků vyučujícími, byla oceňována snaha a pokrok. Individuální klasifikace byla zdůvodněná a objektivní. Sebehodnocení a vzájemné hodnocení se vyskytovalo ojediněle.

Kontrolou třídních knih, žákovských prací a hospitacemi bylo zjištěno, že učební osnovy jsou dodržovány, nedochází k obsahové duplicitě a je zajištěna kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky. Stanovené výukové cíle odpovídají standardu vzdělávání i aktuálnímu složení tříd, jsou voleny vhodně a přiměřeně. Na hospitované hodiny byli vyučující převážně velmi dobře připraveni.

Struktura většiny hospitovaných hodin byla promyšlená, hodiny měly stanovený vzdělávací cíl, ve všech byl patrný individuální přístup k žákům. Vyučovalo se téměř ve všech případech frontálně se střídáním činností, s důrazem na kvalitní a logicky uspořádaný výklad. Dle možností bylo učivo se žáky vyvozováno a zdůvodňováno. V části sledovaných hodin bylo vhodně využíváno názoru, mezipředmětových vztahů, propojení učiva na praxi, v zeměpise i regionálních prvků, minimálně efektivní práce s chybou a diferencovaného přístupu. Probíranou látku prezentovali vyučující přiměřeně věkovým schopnostem žáků, srozumitelně a až na ojedinělé drobné formulační nepřesnosti věcně správně. Zhlédnuté hodiny zeměpisu postrádaly shrnutí probraného učiva a závěrečné zhodnocení.

Psychohygienické hledisko výuky bylo zpravidla dodrženo. Vyučující přizpůsobovali tempo práce individuálním schopnostem a potřebám žáků, relaxační chvílky a uvolňovací cviky zařazovaly převážně učitelky v nižších ročnících.

Ve sledovaných hodinách byly vhodně využívány učebnice, pracovní sešity, sbírky, vlastní namnožené materiály a atlasy. V zeměpisu vyučující používali nástěnné mapy, doplňkovou literaturu a obrazový materiál.

Zhlédnuté hodiny charakterizovaly pěkné vzájemné vztahy, vstřícný a přátelský způsob komunikace se žáky založený na vzájemné důvěře a pozitivních vztazích. Žáci se chovali slušně a ukázněně.

Výuka matematiky a zeměpisu má velmi dobrou úroveň.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Škola pravidelně zjišťuje výsledky vzdělávání v českém jazyce a matematice. Čtvrtletní práce z těchto předmětů jsou podrobovány analýze, v případě zjištění závažnějších nedostatků se ve spolupráci vyučujících a třídních učitelů stanovují příčiny a přijímají se odpovídající opatření. Na 1. stupni se pro testování používají úkoly z pracovních sešitů.

Celkově ČSI hodnotí průběh vzdělávání a výchovy v základní škole jako velmi dobrý.

SOUČÁST ŠKOLY - ŠKOLNÍ DRUŽINA

Charakteristika

Školní družina má čtyři oddělení. Podle záznamů v přehledech jsou k docházce zapsáni celkem 103 žáci z 1. až 5. ročníku. Do ranní družiny dochází i jeden žák 6. ročníku. Provoz ranní družiny je ve dvou odděleních od 6:00 do 7:45 hodin. Od 11:30 do 15:00 hodin pracují všechna čtyři oddělení. Do jednoho se pak žáci soustřeďují v době od 15:00 do 16:00 hodin. Prázdninový provoz vychází ze zájmu žáků a jejich zákonných zástupců.

Podmínky vzdělávací činnosti

Tři ze čtyř vychovatelek jsou odborně a pedagogicky způsobilé, mají uzavřené pracovní smlouvy i na výuku hudební, pracovní, tělesné výchovy a prvouky ve třídách prvního stupně základní školy. Jedna z vychovatelek není kvalifikovaná, má však dlouhodobou praxi. V činnosti družiny se projevují osobní zájmy jednotlivých vychovatelek v oblasti hudební, pracovní a výtvarné. Vedoucí vychovatelka byla v době inspekce nemocná.

Školní družina je umístěna v budově prvního stupně základní školy v Komenského ulici. Má k dispozici jednu hernu, ve které ještě třikrát týdně probíhá výuka angličtiny. Ostatní oddělení pracují v sousedících kmenových třídách. Školní družina využívá tělocvičnu a hřiště školy. Herna svým vybavením odpovídá charakteru činnosti družiny, v dostatečné míře je vybavena hračkami a pomůckami. Prostředí učeben činnost ŠD omezuje.

Zásady bezpečnosti jsou dodržovány.

Řízení školní družiny

Výchovně-vzdělávací činnost uvedená v ročním plánu práce školní družiny odpovídá konkrétním podmínkám, navazuje na vzdělávací program základní školy. Rozsah provozu odpovídá potřebám žáků a jejich zákonných zástupců. Činnost družiny nepříznivě ovlivňuje nutnost přecházet na obědy do hlavní budovy (čas, přezouvání). V herně je vyvěšen řád školní družiny. Vychovatelky společně řeší metodické problémy, navštěvují vzdělávací akce nabízené Pedagogickým centrem v České Lípě. Kontrolní činnost provádí zástupkyně ředitelky.

Organizace a průběh

V týdenním programu jsou střídány odpočinkové, rekreační i zájmové činnosti. Prostor školní družiny je využíván v maximální míře, vychovatelky se snaží i vhodným způsobem variabilně upravovat prostory tříd pro volnočasové aktivity. Příprava na vyučování nebyla realizována. Žáci mají velmi dobré kulturní návyky při stolování.

V době inspekce probíhala ranní družina jen v jednom oddělení z důvodu nemoci jedné z vychovatelek. Bylo přítomno více než 25 žáků (cca 50). Omezený prostor vedl především k velké hlučnosti, ne všechny děti se mohly aktivně realizovat. Klidným a vstřícným působením vychovatelky panovala mezi žáky dobrá atmosféra, ČŠI nezaznamenala projevy agrese. Odpolední odpočinková i pracovní činnost ve dvou odděleních byla pro žáky zajímavá a přitažlivá, aktivně se jí účastnili. Probíhala při ní bezprostřední a živá vzájemná komunikace. Přístup vychovatelek byl povzbuzující a přátelský, dohodnutá pravidla jednání žáci dodržují.

Činnost školní družiny má vzhledem k omezenému prostorovému zázemí průměrnou úroveň.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje ve zřizovací listině se shodují s rozhodnutím Školského úřadu v České Lípě čj. 114/2000-1 ze dne 20. července 2000 o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení, s účinností od 1. září 2000.

Do budovy mateřské školy v Nádražní ulici bylo oficiálně přijato 44 zdravých a 10 integrovaných dětí do tří tříd. Ve skutečnosti jsou děti včetně integrovaných rozděleny pouze do dvou tříd. Škola sice vede tři přehledy výchovné práce, v jednom z nich však jsou jen záznamy logopeda. Podle vyhlášky o mateřských školách se třídy naplňují do 20 dětí smyslově, tělesně a duševně zdravých a do jedné třídy se zařazují dvě postižené děti (smyslově, tělesně, mentálně, s vadami řeči, s více vadami, s výchovnými a vývojovými poruchami), přičemž celkový počet dětí nemá přesáhnout 12. Ředitelka školy využila možnosti povolit výjimku z počtu dětí, avšak takto výrazné překročení doporučeného počtu neumožňuje individuální práci s integrovanými dětmi.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina vydaná na základě usnesení zastupitelstva města Mimoň č. 27 ze dne 3. června 1993 a dodatku č. 9/95 ze dne 27. dubna 1995. Městské zastupitelstvo svým usnesením č. 252/97 ze dne 30. června 1997 schválilo komplexní znění zřizovací listiny včetně všech změn a doplňků s účinností od 1. července 1997.
2. Dodatek ke zřizovací listině ze dne 5. října 2000 schválený radou města Mimoň na 30. jednání dne 27. září 2000. Změna názvu školy od 1. září 2000.
3. Rozhodnutí Školského úřadu Česká Lípa čj. 114/2000-1 ze dne 20. července 2000 o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení, s účinností od 1. září 2000.
4. Zahajovací výkaz V3-01 o základní škole ze dne 10. října 2002 na školní rok 2002/2003.
5. Zahajovací výkaz V1-01 o mateřské škole ze dne 10. října 2002 na školní rok 2002/2003.
6. Třídní knihy na školní rok 2002/2003.
7. Třídní výkazy a katalogové listy - I. A, II. B, IV. C, V. A, VI. B, VII. A, VIII. B.

8. Třídni knihy - přehled výchovně-vzdělávací práce ve školní družině na školní rok 2002/2003, seznam přihlášených žáků do školní družiny a zápisní lístky do školní družiny na rok 2002/2003.
9. Záznamy o práci v zájmovém útvaru a v nepovinném předmětu ve školním roce 2002/2003.
10. Vzdělávací program Základní škola ze dne 30. dubna 1996 čj. 16 847/96-2, úpravy a doplňky ze dne 25. srpna 1998 čj. 25 018/98-22.
11. Rozpracovaný učební plán na školní rok 2002/2003.
12. Časově tematické plány učiva hospitovaných předmětů ve školním roce 2002/2003.
13. Rozvrh hodin pro školní rok 2002/2003.
14. Plán kontrolní činnosti - školní rok 2002/2003.
15. Plán práce školy z 1. 8. 2002 - školní rok 2002/2003.
16. Plán výchovného poradce pro školní rok 2002/2003.
17. Školní řád z 1. 9. 1999.
18. Vnitřní řád školní družiny z 2. 9. 2002.
19. Řády odborných učeben - chemie, fyzika, školní kuchyňka, tělocvična, školní pozemek, školní dílny.
20. Protokoly z komisionálních zkoušek za školní rok 2001/2002.
21. Záznamy z pedagogický rad - školní rok 2001/2002.
22. Organizační řád, nedatováno.
23. Náhodně vybrané žakovské knížky a sešity v hospitovaných předmětech.
24. Roční plány mateřské školy na školní rok 2002/2003.
25. Řády mateřské školy pro rodiče.
26. Hospitační záznamy učitelek tříd v Komenského ulici za období leden až říjen 2002.
27. Přehledy výchovné práce všech tříd mateřské školy na školní rok 2002/2003.
28. Přehledy docházky dětí na měsíce září, říjen a listopad 2002.
29. Evidenční listy všech dětí docházejících do mateřské školy.
30. Přihlášky dětí k docházce do mateřské školy, rozhodnutí o přijetí všech dětí.
31. Individuální plány pro integrované děti přijaté k docházce do mateřské školy.
32. Přehledy výchovně-vzdělávací práce a zápisové lístky žáků všech oddělení školní družiny na školní rok 2002/2003.
33. Roční plán školní družiny na školní rok 2002/2003.
34. Jmenování do funkce ředitelky školy od Školského úřadu Česká Lípa ze dne 19. ledna 1994, s účinností od 1. února 1994.
35. Jmenování do funkce ředitelky školy od Školského úřadu Česká Lípa ze dne 25. srpna 1995, s účinností od 1. září 1995. Potvrzení pokračování ve funkci ředitelky školy ze dne 22. března 1999.
36. Personální dokumentace.
37. Pracovní náplně zaměstnanců.
38. Potvrzení vystavené Masarykovou střední školou chemickou v Praze o zaškolení pracovnice školy o chemických látkách a chemických přípravcích ze dne 18. ledna 2001, č. osvědčení 8700/722/00 a potvrzení o zaškolení podle § 20 zákona č. 157/1998 Sb., o chemických látkách a chemických přípravcích ze dne 17. ledna 2002.

39. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2001/2002.
40. Podkladová inspekční dokumentace.
41. Dotazník pro ředitelku školy.

ZÁVĚR

Mateřská škola

Kvalitu pedagogické práce negativně ovlivňuje chybějící spolupráce jednotlivých tříd mateřské školy i málo pedagogů na počet přijatých dětí včetně dětí integrovaných. Materiální a prostorové podmínky jsou výrazně omezující, negativně ovlivňují realizaci vzdělávacích programů mateřské školy. Sledované výchovně-vzdělávací činnosti se odlišovaly především použitými formami a metodami, s tím souvisela i efektivnost naplňování stanovených cílů. Přístup všech učitelek k dětem byl vstřícný a přátelský, pohyboval se od rodičovské autority k partnerskému jednání.

Základní škola

Výchovně-vzdělávací proces v základní škole probíhá podle platných učebních dokumentů vzdělávacího programu Základní škola.

Přestože personální podmínky jsou z pohledu vyhlášky o odborné a pedagogické způsobilosti podprůměrné, ve výuce se nedostatečná kvalifikovanost učitelského sboru projevila minimálně. Vedení školy ve spolupráci se zřizovatelem systematicky pracuje na zlepšování personální situace. Velmi vysokou úroveň má výchovné poradenství.

Materiálně-technické a prostorové zázemí pro výuku sledovaných předmětů umožňuje splnění učebních osnov. Vybavení učebními pomůckami, učebnicemi a didaktickou technikou je dostatečné.

Výuka matematiky, přírodovědy, přírodopisu, zeměpisu a chemie vycházela z promyšlené přípravy, byla dostatečně názorná, většinou věcně správná. Přestože se vyučovalo převážně frontálně, byly hospitované hodiny dostatečně pestré, činnosti se střídaly. Učitelé žáky vhodně motivovali, využívali mezipředmětových vztahů. Zcela chyběla diferenciací, rezervy jsou v upevňování učiva. Výuka sledovaných předmětů probíhala v příjemné atmosféře založené na vzájemné důvěře a respektování se.

Školní družina

Personální podmínky školní družiny jsou velmi dobré, chybějící pedagogické vzdělání jedné z vychovatelek nemá vliv na kvalitu práce. Materiální a prostorové podmínky výrazně omezují činnost školní družiny. Časově i provozně nevýhodné je přecházení žáků na obědy do školní jídelny v druhé budově. Výchovně-vzdělávací činnost svou zajímavou náplní umožňuje žákům seberealizaci, dává jim dostatek podnětů pro spolupráci a komunikaci. Požadavky specifčnosti volnočasových aktivit jsou naplňovány.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Ing. Varja Paučková	..... .
Členové týmu	Mgr. Věra Jirkalová	..... .
	Mgr. Jan Vrabc	..... .

Další zaměstnanci ČŠI

Irina Kopčanová

V České Lípě dne 10. ledna 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 23. ledna 2003

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
Mgr. Ilona Zavřelová, ředitelka školy	Mgr. Eva Majlišová, statutární zástupkyně ŘŠ

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	2003-02-07	081 28/03-5076
Zřizovatel	2003-02-07	081 27/03-5076
Rada školy	-	-

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány